

Průběžná zpráva o předsudečném násilí/násilí z nenávisti 1. 7. – 30. 9. 2019

In IUSTITIA, o.p.s.

Shrnutí

Základní charakteristiky incidentů z nenávisti

In IUSTITIA zjistila ve třetím kvartálu roku 2019 celkem **24 předsudečných incidentů**, které se staly na území České republiky.

Terčem předsudečného násilí se znovu stávali lidé z důvodu své **národnosti, náboženství, barvy pleti, politického přesvědčení a sexuální orientací nebo identitou**.

Mezi ohroženými skupinami zůstávají **Romové** (4 incidenty) a **muslimové** (3 incidenty). Relativně více incidentů bylo zaznamenáno v případě antisemitských útoků (3 incidenty).

Násilí z nenávisti bylo zaznamenáno především **ve veřejném prostoru velkých měst a na internetu**. K útokům docházelo převážně v hlavním městě Praze.

Společenské ovzduší

I v letních měsících pokračovaly útoky některých politiků vůči menšinám, členové SPD čelí kvůli nenávistným a lživým výrokům hned několika trestním řízením. Na severu Čech se začínají

organizovat samozvané příhraniční vlakové hlídky, které mají bránit migraci ze Saska. V Jihlavě bude fungovat sociální bydlení. Orgány činné v trestním řízení se chtějí více zaměřit na předsudečné útoky na internetu. Objevují se nová dezinformační média.

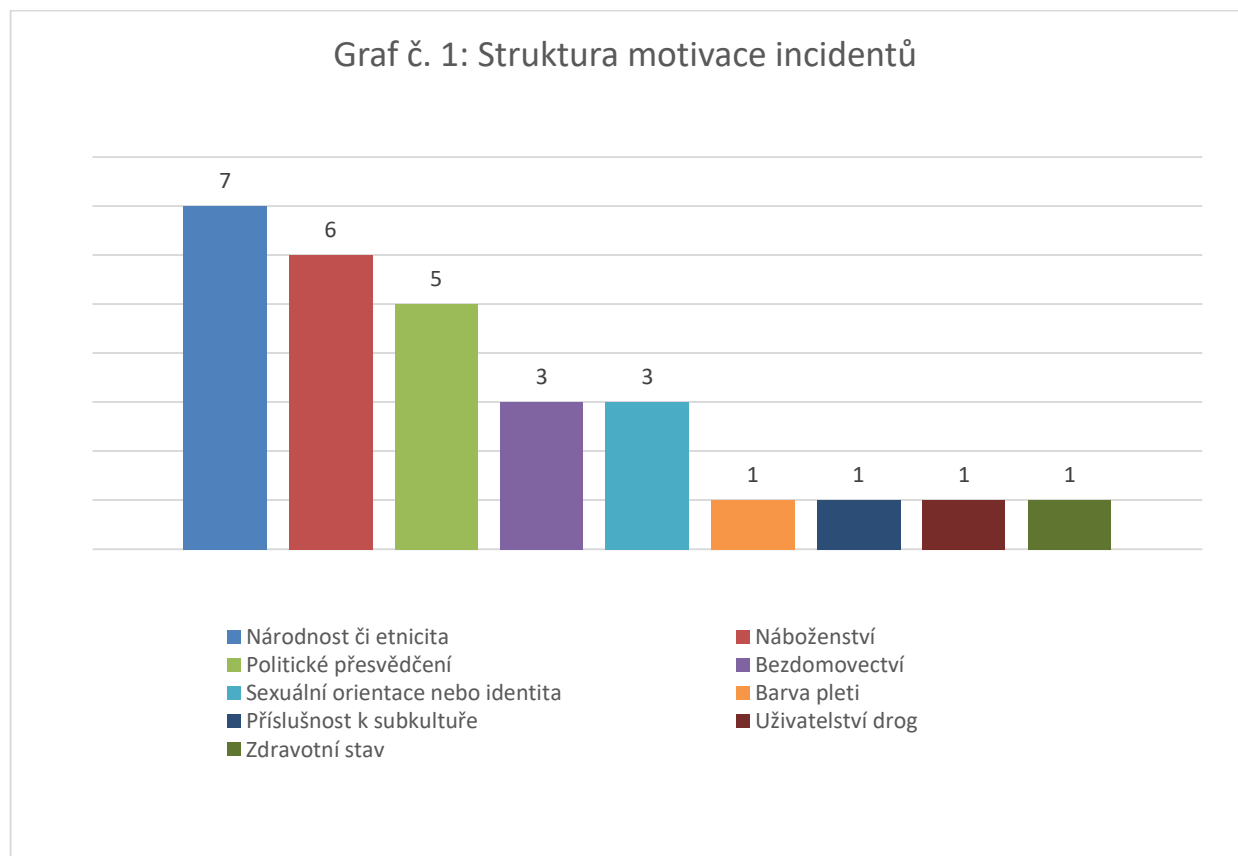
Obsah

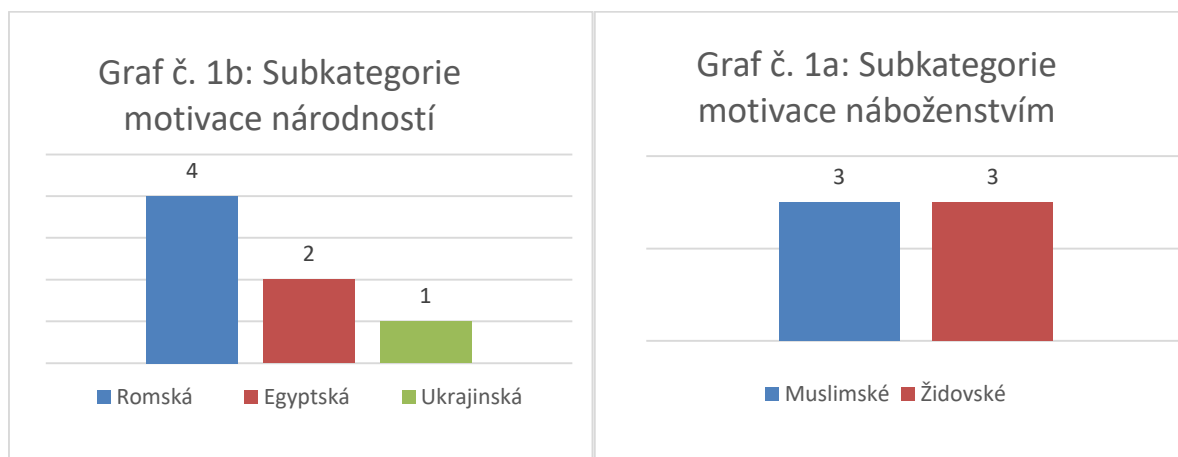
Základní charakteristiky incidentů z nenávisti	4
Významné zaznamenané případy.....	8
Společenské ovzduší ve sledovaném období	9
Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy	17

Základní charakteristiky incidentů z nenávisti

Pohnutka pachatelů

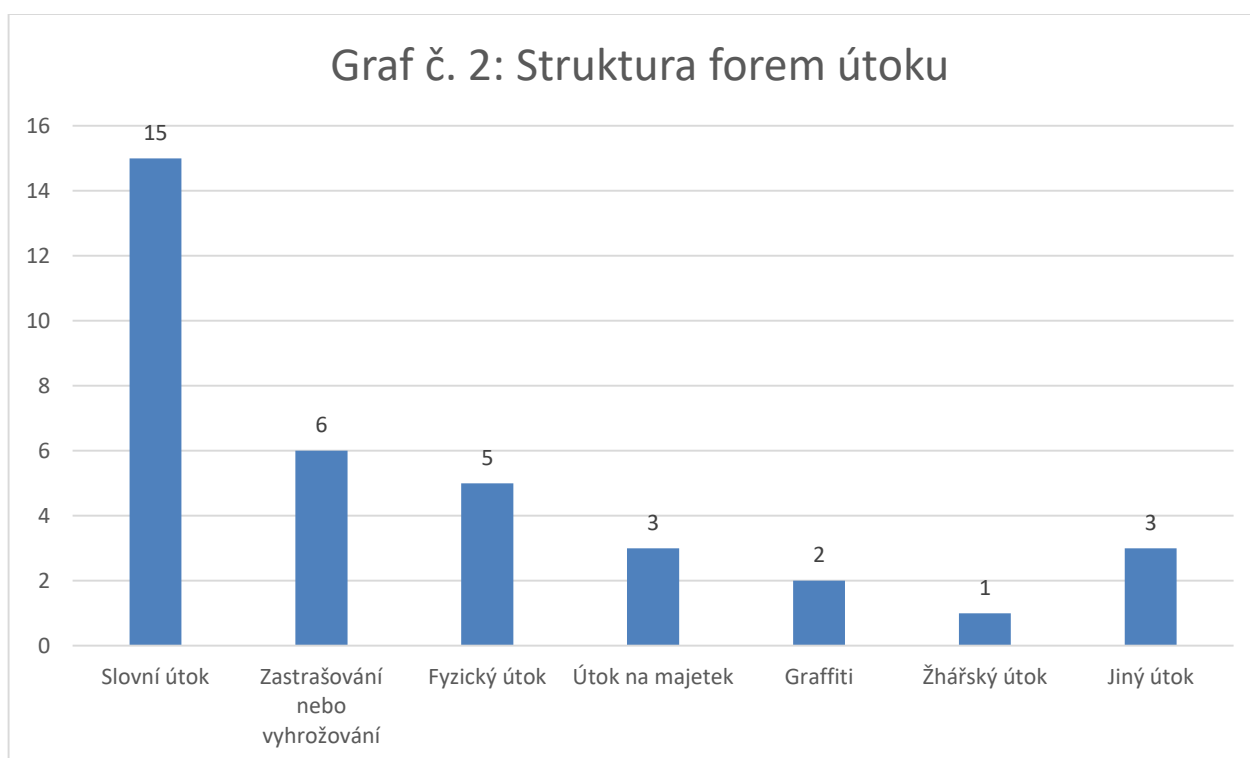
Nejvíce případů v kategorii pohnutky pachatelů bylo motivováno národností či etnicitou (7 případů). Dále se relativně často objevila pohnutka náboženství (6 případů) a politického přesvědčení (5 případů). Sexuální orientace nebo identita se stejně jako bezdomovectví vyskytlo ve třech případech. Po jednom případě bylo zaregistrováno v kategoriích barva pleti, příslušnost k subkultuře, uživatelství drog a zdravotní stav. Co se týče národnosti a etnicity, ve 4 případech ji lze specifikovat jako nenávist proti Romům. Dále ve 2 případech figurovala egyptská národnost a jednou ukrajinská národnost. Náboženství se ve 3 případech týkalo islámu a rovněž ve 3 případech judaismu.

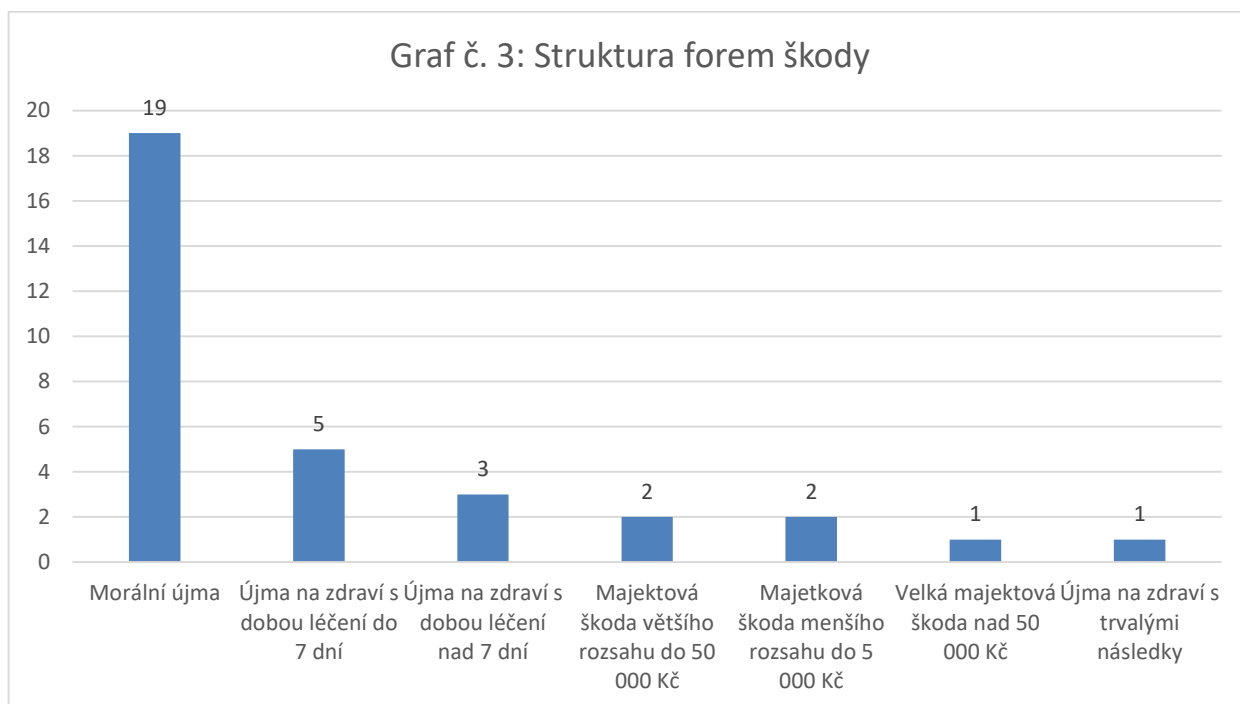
Forma útoku a způsobené škody

Nejčastější formou byl ve vymezeném období slovní útok (15 případů). Na pomyslném druhém místě se umístilo zastrašování nebo vyhrožování (6 případů). Dále se relativně často objevoval fyzický útok (5 případů), útok na majetek (3 případy), jiný útok (3 případy) a graffiti (2 případy). V jednom případě jsme zaznamenali žhářský útok.

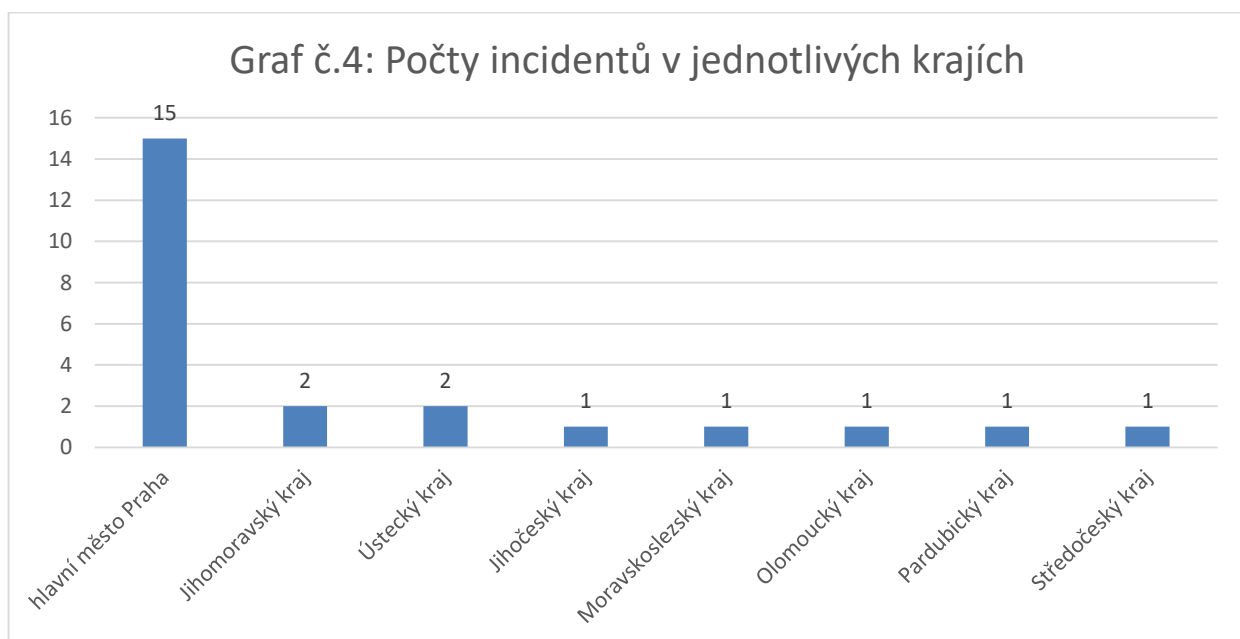
Formám útoku částečně odpovídají i způsobené škody. Nejčastěji se objevovala morální újma (19 případů). Pětkrát se objevila újma na zdraví s dobou léčení do 7 dní a třikrát újma na zdraví s dobou léčení nad 7 dní. Majetková škoda byla zaznamenána v pěti případech, z toho se jednou jednalo o škodu přesahující 50 000 Kč, dvakrát o škodu do 50 000 Kč a dvakrát o škodu do 5 000 Kč. Jednou byla zaregistrována újma na zdraví s trvalými následky.

Nikdo nesmí být napadán pro to, kým je. No one should be attacked for whom they are.

Lokalita a kraj incidentů

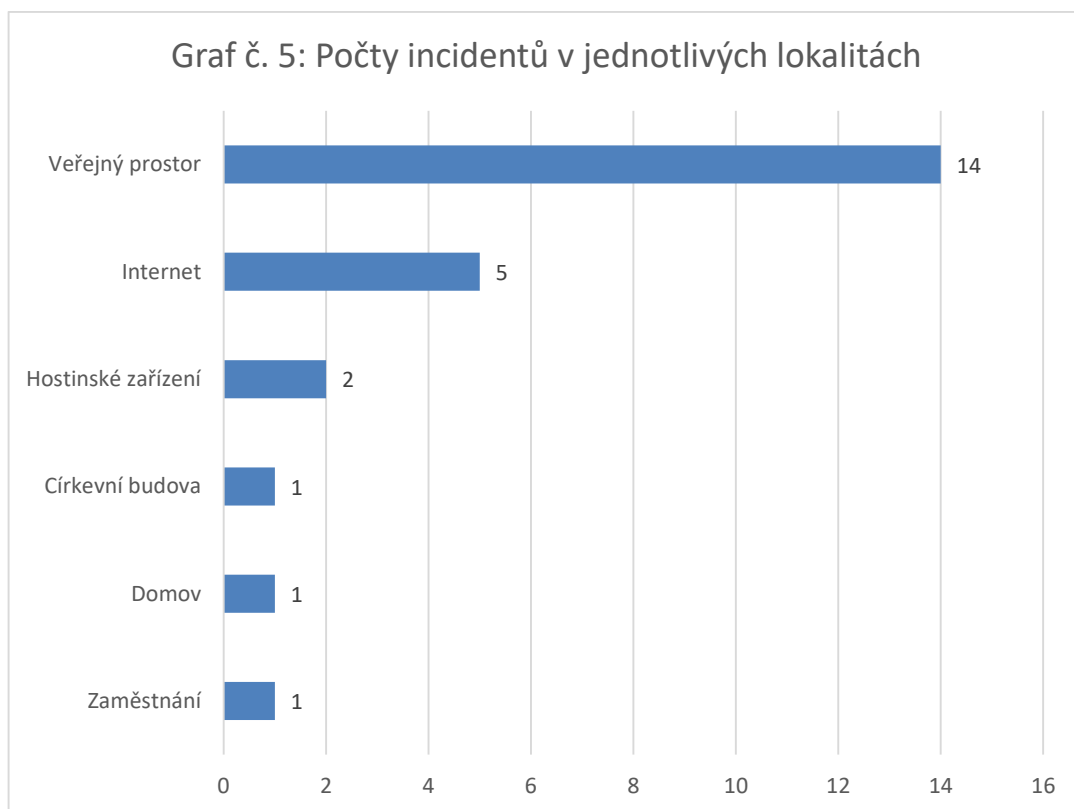
Prostorové rozmístění zjištěných incidentů z nenávisti je nerovnoměrné. Na úrovni krajů bylo nejvíce nenávistných útoků spácháno na území hlavního města Prahy (15 incidentů). Dva incidenty byly zjištěny v Jihomoravském a Ústeckém kraji. Po jednom incidentu bylo zaznamenáno v kraji Jihočeském, Moravskoslezském, Olomouckém, Pardubickém a Středočeském. Výše uvedenému odpovídá situace na úrovni měst. Zatímco v Praze bylo zaregistrováno 15 incidentů, v dalších městech se incidenty objevovaly spíše jednotlivě.

Při pohledu na bližší charakteristiky prostředí, kde se incidenty odehrály, je rovněž patrná jistá rozmanitost. Relativně nejvíce útoků se stalo ve veřejném prostoru (14 incidentů). Následuje

Nikdo nesmí být napadán pro to, kým je. *No one should be attacked for whom they are.*

internet (5 incidentů) a hostinské zařízení (2 incidenty). Po jednom incidentu se vyskytlo v církevní budově, domově a zaměstnání oběti.

Významné zaznamenané případy

Napadení před prodejnou kebabu

Dva muži slovně napadli osobu před prodejnou kebabu. Na oběť křičeli: „Cikáni do plynu!“ a „Cizáky tu nechceme!“ Napadený jedinec z místa činu uprchl. Útočníci nicméně ve svém jednání nepřestali, pouze změnili cíl, zamířili do prodejny kebabu.

Napadení romského chlapce

Nezletilý chlapec kouřil s kamarádem za obchodním centrem. Nato k nim přišel neznámý muž, začal jim nadávat a vyzýval je k tomu, aby přestali kouřit. Chlapec společně s kamarádem mu na to odvětili: „Táhni do piče!“ Útočník odpověděl dalšími slovními útoky, přičemž zmínil, že jsou „buzeranti černý“, a rozběhl se směrem k nim. Dva kamarádi před útočníkem začali utíkat. Ten je však dostihl a jednomu podkopl nohy. Zatímco druhému se podařilo utéct, ten, který zůstal, dostal třikrát kolenem do nosu a následně byl vzat do kravaty. Takto jej útočník táhl směrem k domovu chlapce, který útočnickovi musel říct, kde bydlí. Případem se v současnosti zabývá policie.

Zapálení vlajek a útok na ponton

Počátkem srpna skupina neznámých pachatelů zaútočila světlicemi na ponton stojící u Střeleckého ostrova, kde se bavila skupinka lidí zřejmě v souvislosti s Prague Pride. Případ vyšetřuje policie.

Společenské ovzduší ve sledovaném období

Politická reprezentace

Předseda KSČM Vojtěch Filip na sociální síti Twitter tvrdil, že za vzrůstající ceny vepřového masa může odkup vepřína v Letech u Písku, tj. v místě, kde stál koncentrační tábor pro Romy. Samotný odkup, který umožnil vybudování důstojného pietního místa, označil za zločin. Znepokojení nad výrokem vyjádřilo Muzeum romské kultury a odsoudili ho i mnozí političtí představitelé. Například vedení ČSSD označilo výrok za odporný.¹ „Důstojnost mrtvých je pro něj méně důležitá než vepřo knedlo zelo,“ glosoval Filipova slova Karel Schwarzenberg (TOP 09).² Podle ředitele Svazu chovatelů prasat ČR Jana Stibala je Filipovo vyjádření navíc lživé, protože vyšší cenu vepřového masa způsobil výskyt afrického moru prasat v Číně.³

Archeologové potvrdili, že se největší část koncentračního tábora v Letech skutečně nacházela v areálu bývalého vepřína a vně vepřína bylo jen asi 10 procent celkové rozlohy. Trosky koncentračního tábora byly podle archeologů viditelné ještě v době, kdy se vepřín stavěl, a i dnes jsou pod navážkou dobře rozpoznatelné.⁴

V září potvrdil odvolací soud roční podmíněný trest pro bývalého tajemníka SPD Jaroslava Staníka. Podle rozsudku se dopustil Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia. Oba trestné činy spáchal před dvěma lety svými výroky na adresu homosexuálů, Romů a Židů ve sněmovní restauraci.⁵

Za lživé výroky potrestal soud i předsedu SPD Tomia Okamura. Podle nepravomocného rozsudku se má Okamura omluvit Ústavu nezávislé žurnalistiky, provozovateli serveru HlídacíPes.org, za to, že web označil za podvodný a spojený s miliardářem a filantropem Georgem Sorosem. Okamurův právní zástupce oznámil, že se proti rozsudku odvolá.⁶

---

¹ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/cssd-vojtech-filip-muzeum-romske-kultury-veprin-v-letech_1908081631_elev

² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/karel-schwarzenberg-komunisticka-vyjadreni-k-byvalemu-veprinu-v-letech-jsou-nehorazna>

³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/chovatele-prasat-potvrzuji-ze-vojtech-filip-lze-kdyz-tvrdi-ze-za-zvysenou-cenou-vepraveho-je-vykup-veprina-v-letech>

⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romea-tv-zive-tiskova-konference-k-vysledkum-archeologickeho-pruzkumu-v-arealu-veprina-v-letech>

⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/verdict-prazskeho-soudu-potvrdil-byvalemu-tajemnihovi-jaroslavu-stanikovi-rocni-podminku-a-pokutu-za-nenavistne-vyroky>

⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/okmura-se-ma-omluvit-za-utoky-na-novinare-spd-nesouhlas-i-s-rozhodnutim-soudu>

Policie začala vyšetřovat také poslankyni SPD z Karlovarského kraje Karlu Maříkovou kvůli výrokům o migrantech. Příkladně je totiž k invazivním druhům rostlin a zvířat, kterým by měl být zakázán vstup do Evropské unie.⁷

Ministryně financí Alena Schillerová (ANO) v srpnu hrozila, že zruší neziskovým organizacím čerpajícím evropské dotace zálohy, které se vyplácí předem a které organizace potřebují na to, aby mohly projekty realizovat. Za tento návrh sklídila ministryně kritiku například ze strany neziskových organizací poskytujících sociální služby, které nemají zdroje, z nichž by mohly zálohy financovat, a byly by tak nuceny služby ukončit. Ministryně začala ustupovat a organizace ujistila, že si nejprve nechá vypracovat podrobné analýzy, než začne systém financování měnit.⁸

Krajní pravice

V polovině letních prázdnin zveřejnili dva členové uskupení Nezávislí nacionalisté video, ve kterém oznámili, že začínají organizovat příhraniční vlakové hlídky. Jejich cílem by mělo být vytipování podezřelých lidí, kteří míří do ČR ze Saska. Podle webu Romea.cz jsou oba protagonisté napojeni na extremistickou scénu.⁹

Hajlující účastník dubnové demonstrace hnutí SPD Radek Mansfeld byl nepravomocně odsouzen k půlročnímu podmíněnému trestu odnětí svobody a zaplacení 30 tisíc korun. Mansfeld se proti rozsudku odvolal.¹⁰

Přibližně 10 neonacistů narušovalo průvod v rámci festivalu Prague Pride. Na náměstí Republiky chtěli účastníky pochodu napadnout, ale policisté jim v jejich plánu zabránili.¹¹

Nejvyšší soud odmítl dovolání předsedy Národní demokracie Adama B. Bartoše, jenž byl odsouzen ke dvouletému podmíněnému trestu za vydávání protizidovských knih, článků a komentářů.¹²

---

⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/okamurova-poslankyne-podnecovala-k-nenavisti-migranty-priravnala-k-invazivnim-druhym-rostlin-a-zvirat-vysetruje-ji-police>

⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/irozhlas.cz-schillerova-po-kritice-ustupuje-nez-zmeni-vyplaceni-dotaci-z-eu-pro-neziskovky-a-skolstvi-chce-analyzu>

⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/po-vzoru-kotlebovcu-od-narodniho-odporu-k-vlakovym-hlidkam>

¹⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/za-hajlovani-na-akci-spd-tomia-okamury-ulozil-soud-pulrocni-podminku-a-penezity-trest-30-tisic-korun-muz-se-odvolal>

¹¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-neonaciste-se-pokusili-napadnout-ucastniky-pruvodu-prague-pride-police-jim-v-tom-zabranila>

¹² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/trest-pro-antisemitu-adama-b.bartose-za-protizidovske-tresty-plati-nejvyssi-soud-odmitl-jeho-dovolani>

Místní samospráva

Rada hlavního města Prahy v červenci kriticky reagovala na návrh zákona o příspěvku na bydlení, podle kterého by měly být stávající příspěvek a doplatek na bydlení nahrazeny jedinou dávkou. Radní kritizují zejména to, že by bylo bez náhrady zrušeno vyplácení dávek na bydlení lidem v hmotné nouzi na ubytovnách a omezeno i v případě nájemců v bytech. Upozorňují také na skutečnost, že návrh nijak nezohledňuje rostoucí ceny bydlení.¹³

Vedení Prahy si v srpnu připomnělo památku obětí romského holokaustu a noc z 2. na 3. srpna, kdy bylo před 75 lety v Osvětimi zavražděno téměř 3 tisíce Romů. Na budově Nové radnice vyvěsil primátor Zdeněk Hřib (Piráti) romskou vlajku. Vlajku vyvěsila i Praha 1 a Praha 7.¹⁴

Komunitní pracovní skupina v Chanově vyzvala dopisem primátora Mostu Jana Paparegu (ProMOST), aby do řešení situace na sídlišti zapojil místní obyvatele. Město, které plánuje vybudovat pro romské obyvatele tzv. kontejnerové bydlení, se zatím na spolupráci domluvilo jen s Agenturou pro sociální začleňování. Zapojení komunity aktivně podporují opoziční zastupitelé z Pirátské strany a Zelených.¹⁵

Mostečtí zastupitelé také odsouhlasili vznik Výboru pro mapování a eliminaci negativních sociálních jevů. Jeho pole působnosti popsal primátor Paparega následovně: „Chceme zamezit zneužívání sociálního systému a výskytu negativních jevů na území města Most. Dávky by měli dostávat jen lidé, kteří je skutečně potřebují.“¹⁶

Agentura pro sociální začleňování bude od ledna příštího roku fungovat pod Ministerstvem pro místní rozvoj. Unie a Konfederace zaměstnavatelských svazů s přesunem nesouhlasí, obávají se totiž seškrtání agendy a konce mezirezortního přístupu, který umožňovala dosavadní příslušnost Agentury pod Úřad vlády.¹⁷ I přes chystané změny Agentura pokračuje v rozšiřování počtu míst,

---

¹³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/tiskove-zpravy/praha-rada-hlavniho-mesta-zasadne-nesouhlas-i-s-navrhem-zakona-o-prispevku-na-bydleni>

¹⁴ https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/romske-vlajky-nad-prahou-metropole-pripomnela-pamatku-obeti-holokaustu-20190803.html

¹⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zapojte-mistni-do-planu-na-reseni-situace-v-chanove-vyzyva-komunitni-skupina-primatora-mostu>

¹⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zneuzivani-socialniho-systemu-v-moste-ma-resit-novy-kontrolni-vybor>

¹⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/agentura-pro-socialni-zaclenovani-se-presouva-na-ministerstvo-pro-mistni-rozvoj-odsouhlasila-to-vlada>

kde působí. Nově s Agenturou navázal spolupráci Jablonec nad Nisou¹⁸ a Olomoucký kraj¹⁹. Kroměřížská radnice zase ve spolupráci s Agenturou požádala o dotaci na terénní sociální pracovníky, kteří budou pomáhat lidem ohroženým sociálním vyloučením.²⁰

Na konci září ukončila svůj provoz další kladenská ubytovna. Přibližně dvě desítky lidí ale ještě týden před vystěhováním nemohly najít nové bydlení. Město jim žádné řešení nebylo schopno nabídnout. Primátor Jiránek (ODS) je přes média upozornil, že město nemá povinnost jejich bytovou situaci jakkoli řešit.²¹

Podle serveru HlídacíPes.org město Ústí nad Labem zjišťuje, že vyhlášení bezdoplatkové zóny, za kterou město prohlásilo letos v březnu celé své území i sousední Trmice, nefunguje. Například do městské části, kde se nachází i sociálně vyloučená lokalita Mojžíř, se od začátku roku podle úřadů přistěhovalo 177 nových obyvatel. Tito obyvatelé nebudou mít na doplatek na bydlení nárok. Neoficiálně bude ale nově příchozích patrně mnohem víc, a to i přes stále vysoké nájemné, které tamní obchodníci s chudobou od nájemníků vybírají.²²

Jihlava volí při řešení sociálního vyloučení opačnou strategii než města zavádějící restriktivní bezdoplatkové zóny. Od 1. října spouští projekt Housing First (Bydlení především), na který město získalo podporu ze strukturálních fondů EU. Pro rodiny ohrožené bezdomovectvím vyčlení město 12 bytů a současně jim bude poskytovat také potřebnou sociální podporu, aby si bydlení udržely.²³

Bezpečnostní složky

Z výroční zprávy České justice za rok 2018 vyplývá, že se policie i státní zástupci chtějí zaměřit na předsudečnou nenávist na internetu. Nejčastějšími trestnými činy v této oblasti je podle jejich názoru hajlování, prezentace „extremistického“ tetování nebo právě výroky na internetu.²⁴

---

¹⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/jablonec-nad-nisou-bude-spolupracovat-s-agenturou-pro-socialni-zaclenovani>

¹⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/agentura-pro-socialni-zaclenovani-podepsala-memorandum-o-spolupraci-s-olomouckym-krajem>

²⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/kromeriz-chce-2.5-milionu-na-socialni-pracovniky-kteri-budou-budou-vyhledavat-zadluzene-obyvatele-a-bezdomovce>

²¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pres-20-lidi-z-rusene-kladenske-ubytovny-stale-nema-ubytovani-primator-jiranek-na-ne-utoci>

²² https://hlidacipes.org/udelali-z-usti-nad-labem-celoplosne-ghetto-ted-radnice-zjistuje-ze-tvrda-restricke-nefunguje/?fbclid=IwAR0FIgqc_m-tqiqFtNxcq12VvntEzvPWaj7rvswltR3D3oyqWYTIpg5Qba8

²³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/projekt-housing-first-se-nyni-chysta-i-v-jihlave>

²⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-a-statni-zastupci-se-budou-intenzivne-soustredit-na-lidi-sirici-predsudecnou-nenavist-na-internetu.pocet-stihanych>

Národní centrála proti organizovanému zločinu ve své výroční zprávě zase upozornila na hrozbu, kterou představují alternativní média. Podporují totiž vyhraněnost a radikální názory svých čtenářů. Centrála také vnímá spojení mezi alternativními médii a populistickými uskupeními, které často šíří domněnky, konspirační teorie, poplašné zprávy nebo podněcují k nenávisti a popírání holocaustu. Zpráva v této souvislosti připomíná Jaromíra Baldu, odsouzeného za teroristický útok. Svůj čin chtěl Balda svést na migranty vyznávající islám a vyvolat tak mezi lidmi strach z muslimů.²⁵ Před hrozbou pravicového extremismu varuje i šéf Bezpečnostní a informační služby Michal Koudelka. Ten zároveň upozornil, že případný extremistický čin namířený proti muslimům by mohl vést k radikalizaci muslimské komunity.²⁶

Ministerstvo vnitra ve své čtvrtletní Zprávě o extremismu a předsudečné nenávisti znovu zmiňovalo Okamurovo hnutí SPD, které podle tvůrců zprávy zastihuje tradiční extremistické strany. Zpráva také uvádí, že terčem předsudečné nenávisti se stále častěji stávají lidskoprávní aktivisté, politici neextremistických stran a novináři.²⁷

Policista, který v září 2015 teleskopickým obuškem napadl sběrače legálního technického konopí, byl osvobozen. Podle českolipského okresního soudu nespáchal trestný čin Zneužití pravomoci úřední osoby. Během incidentu zasahovalo šest policistů, kteří jeli prověřit sběr marihuan. Sběrači ovšem sklízeli technické konopí bez psychoaktivní látky THC. Soudce sice pochyboval o oprávněnosti výjezdu, ale zasahující policista podle něj za incident nenese odpovědnost, protože jednal na pokyn nadřízeného.²⁸

Média a kultura

Lidé na internetu a sociálních sítích opět během léta šířili hoaxy o tom, že Romové mají zdarma vstup na koupaliště, protože jim ho hradí úřady práce. Provozovatelé koupališť se vůči tomu ohrazovali. Ředitel ústeckých městských služeb Martin Mata navíc dodal, že on sám na koupališti v Brné zaměstnává romské plavčíky.²⁹

---

²⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/alternativni-media-mohou-pode-policejni-centraly-nabadat-k-extremismu.centrala-pripomnela-jaromira-baldu-teroristu-a>

²⁶ https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/cesko-rusko-zpravodajska-sit-koudelka-bis-ncoz_1910211132_zit

²⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ministerstvo-vnitra-spd-tomia-okamury-dal-vede-ve-vyvolavani-nenavisti.xenofobum-a-dezinformacnim-mediim-se-dari-rozdelovat>

²⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policista-ktery-zbil-romskeho-brigadnika-za-udajny-sber-marihuany-podle-soudu-trestny-cin-nespachal>

²⁹ https://mostecky.denik.cz/zpravy_region/koupaliste-pro-romy-zdarma-internetem-se-opet-siri-lzi-20190702.html

Server Manipulátoři.cz upozorňuje na existenci nových dezinformačních webů na českém internetu. Jedním z nich je například stránka Hoppner.cz Ondřeje Höppnera³⁰ nebo web Vševím.cz, na kterém jeho autor s oblibou zveřejňuje manipulativní fotky ze zahraničí, o kterých tvrdí, že pochází z českých měst.

Na začátku července se v Plzni již potřetí uskutečnil festival Ara Fest, který propojuje kulturu Romů s kulturou majority. Vystoupili na něm například David Kraus nebo Gypsy Brothers.³¹

V srpnu proběhl další ročník festivalu Prague Pride. Podle policie se průvodu účastnilo 25 až 30 tisíc lidí. V čele průvodu šel primátor prahy Zdeněk Hřib (Piráti).³²

Na začátku září vstoupil do kin film Nabarvené ptáče od režiséra Václava Marhoulá. Hlavní roli filmové adaptace románu zasazeného do válkou zmítané východní Evropy hraje romský chlapec Petr Kotlár. Jeho postava je v díle vystavena nejrůznějším formám předsudečného násilí. Téměř tříhodinový černobílý snímek měl premiéru na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách.³³

Muzeum romské kultury otevřelo v srpnu Památník holokaustu Romů a Sintů na Moravě v Hodoníně u Kunštátu, v místě bývalého koncentračního tábora pro Romy. Památník vybudovalo v průběhu pěti let Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského.³⁴ Ředitelka Muzea romské kultury Jana Horváthová také na podzim oznámila, že chce v roce 2023 otevřít v Praze centrum Romů a Sintů. Instrukce by měla primárně sloužit jako komunitní centrum.³⁵

Veřejnost

Federace židovských obcí zveřejnila na začátku července monitoring antisemitských projevů za rok 2018. Evidují v něm 347 antisemitských incidentů, většina z nich se odehrála v prostředí internetu.³⁶ Souběžně se zprávou se objevily i výtky k definici antisemitismu, se kterou zpráva

---

³⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/server-manipulatori.cz-upozornuje-na-vznik-novych-ceskych-dezinformacnich-webu>

³¹ <http://www.romea.cz/cz/kultura/kale-gitana-martina-balogova-david-kraus-s-gypsy-brothers-a-dalsi.ve-ctvrtek-zacina-v-plzni-festival-ara-fest>

³² <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/foto-prague-pride-2019/r~b27a50bebb6811e994100cc47ab5f122/>

³³ <https://video.aktualne.cz/primy-prenos-nabarvene-ptace-ma-ceskou-premieru-zacina-prich/r~cdb81dd4d48b11e9a24cac1f6b220ee8/>

³⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-hodonine-u-kunstatu-se-otevrel-pamatnik-romskeho-holokaustu.pietni-akt-pripomnel-obeti>

³⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-prazskych-dejvicich-by-melo-za-ctyri-roky-stat-centrum-romu-a-sintu.muzeum-romske-kultury-rozsiri-pole-sve-pusobnosti>

³⁶ <https://www.fzo.cz/3903/vyrocní-zpráva-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice-za-rok-2018/>

pracuje. Mezi incidenty se totiž dostaly například i komentáře kritizující politiku státu Izrael, jejichž autoři patří mezi antirasisty a odpůrce antisemitismu.³⁷

Romové z Česka, Slovenska, Maďarska, Británie, Francie, Belgie a dalších zemí se zúčastnili demonstrace před Evropským parlamentem v Bruselu. Chtěli tak upozornit na to, že vlády jejich požadavky a potřeby ignorují, Romové stále žijí v bídě a peníze určené na boj s chudobou končí v soukromých kapsách. Protestující zmiňovali také rostoucí radikalizaci společnosti a rasovou nenávist.³⁸

Na severu Čech působí neformální skupina Zdarmáci, která pravidelně v různých městech připravuje a podává jídlo pro lidi bez domova. Jedním z hlavních organizátorů je Jozef Miker, kterému pomáhají další romští aktivisté a regionální politici.³⁹

Etická komise Jihočeské univerzity vydala usnesení o tom, že protiislámský aktivista a vysokoškolský pedagog Martin Konvička poškozují jméno univerzity a snižuje její kredit. Pedagog se tohoto jednání dopouští ve svých příspěvcích na Twitteru, kde používá vulgární nadávky.⁴⁰

Jako připomenutí Dne obětí romského holokaustu zavlála 2. srpna nad Památníkem Terežín romská vlajka.⁴¹ O den dříve lidé zapalovali svíčky u husitského komunitního centra na pražském Žižkově. Během pietního aktu byla přečtena jména 13 romských dětí, které zemřely v koncentračním táboře v Letech u Písku.⁴²

Prostějovští fanoušci rasisticky uráželi střelce vítkovického týmu Dominika Lakatoše. Hráči Vítkovic na protest ukončili zápas.⁴³ Prostějovský klub dostal za chování fanoušků od disciplinární komise Českého svazu ledního hokeje pokutu 10 tisíc korun.⁴⁴

Stavební a bytové družstvo Krušnohor přišlo o své vedení. Pražský Vrchní soud potvrdil, že volba představenstva družstva nebyla platná, protože nebyl dodržen zákonný postup. Shromáždění

---

³⁷ <https://a2larm.cz/2019/07/absurdni-sermovani-s-antisemitismem-v-cesku-pokracuje/>

³⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/budeme-vysilat-zive-demonstrace-romu-v-bruselu>

³⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/jozef-miker-zdarmaci-romove-a-cesi-kterym-nejsou-lhostejni-lide-na-ulici-nebo-na-ubytovnach-ze-sveho-jim-vari-a-rozdavaji>

⁴⁰ https://denikn.cz/201014/konvicka-urazkami-na-twitteru-poskozuje-jmeno-jihoceske-univerzity-rozhodla-eticka-komise/?ref=tit&fbclid=IwAR21cKEWbFXl1VMwBRClidYE_7FiRqPApsndWbv_YHyEj2obtkhbdxieezw

⁴¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/nad-pamatnikem-terezin-zavlala-u-prilezitosti-pamatneho-dne-romskeho-holokaustu-romska-vlajka>

⁴² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/happening-pred-kostelem-na-prazskem-zizkove-pripomnel-detske-obeti-romskeho-holocaustu>

⁴³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/ostuda-pro-prostejovsky-hokej.dominik-lakatos-se-stal-tercem-rasisticky-nadavek-jeho-tym-ho-podporil-a-ukoncil-zapas>

⁴⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/svazova-disciplinari-komise-se-postavila-proti-rasismu.za-urazky-hokejisty-lakatos-cikane-cikane-dostal-prostejovsky-klub>

podle stanov nebylo v době volby představenstva usnášeníschopné (dorazilo jen 34 delegátů z původních 80). Bytové družstvo je personálně propojené s hnutím Mostečané Mostu, které se projevuje rasisticky a v kampani před posledními komunálními volbami slibovalo například výstavbu vesnice pro lůzu.⁴⁵

Organizace Amnesty International zveřejnila kritiku výboru OSN, podle které v ČR pokračuje rasová diskriminace Romů v oblasti vzdělání, zaměstnání nebo bydlení. Výbor si všímá i nárůstu antisemitismu a předsudečných útoků.⁴⁶

---

⁴⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/soud-zrusil-predstavenstvo-nejvetsimu-bytovemu-druzstvu-na-ustecku-sbd-krusnohor>

⁴⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vybor-osn-kritizuje-cesko-romove-antisemitismus-i-projevy-nenavisti>

Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy

Případy popsané v kvartální zprávě jsou ty, které byly zaregistrovány zaměstnanci a zaměstnankyněmi organizace In IUSTITIA během terénní práce a vlastního monitoringu médií a internetu. Dále některé případy nahlásili sami poškození či svědci.

Předsudečná pohnutka je v této zprávě identifikována jako předběžná – expertní. In IUSTITIA se snaží incidenty, které byly zaznamenány jejími silami, ověřovat, a to zejména ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. V kvartálních zprávách se nevyskytují incidenty, které In IUSTITIA přejímá z policejních statistik po uplynutí kalendářního roku do příslušných výročních zpráv o stavu předsudečného násilí v ČR. Z toho důvodu se údaje obsažené v kvartálních zprávách a výroční zprávě za daný rok budou nezbytně lišit.

S ohledem na interpretaci prezentovaných dat je třeba dále doplnit, že u kategorií typu škody, formy útoku a pohnutky platí, že incident mohl být charakterizován více než jedním znakem. Například jeden incident mohl být zaregistrován jako protiromský a protimuslimský zároveň. U některých případů naopak mohly být znaky neznámé nebo zatím neobjasněné. Proto je nutno k jejich interpretaci přistupovat opatrně.

Podrobněji je metodika monitorování předsudečného násilí zpracována ve výročních zprávách.

Neprošlo jazykovou korekturou.